

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 201. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381308914896/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

siger Formlen, skal „gñie rumpen“ med de nævnte skarpe Ingredienser.

For de her givne Oplysninger, hvorved Visitatsbog-Formlens hidtil dunkle Led tilfulde forklares, skylder jeg Dr. phil. F. Ohrt megen Tak.

S. 111 L. 8. *vell skall hun lælße s. Hanses lest osv.*] som det ses er det Beg. af Johs. Evangeliet her er travesteret: *In principio erat verbum etc. Et verbum caro factum est, et habitavit in nobis.* (Johs. 1.1 og 14). Saadant stærkt medtaget Bibellatin var ikke ualm. i Signeformler (se Henvisningen i Danm. Trylleforml. S. 499 f.).

S. 111 L. 8 f. *det hoffuet*] „dit Hoved“.

S. 111 L. 19. *quinde*] Kustoden: *qvinde*.

S. 111 L. 23. *fallaske*] „gloende Aske“, se Kalk. I. 494 og DO.

S. 111 L. 27 f. *at diefflen skal selff vere reed for hende osv.*] Historien om Fanden og Kællingen er et overalt udbredt gl. Folkeeventyr. Fanden har lovet Kællingen et Par nye Sko, hvis hun kan stifte Ufred mellem et lykkeligt Ægtepar. Da han skal give hende den fortjente Løn, bliver han bange for hendes Magt og tør derfor ikke komme hende nær, men rækker hende Skoene paa en lang Stage. Se „Fandens Mester“, Tang Kristensen, Jy. Folkeminder IV. (1880) Nr. 441; Stanislaus Prato, „Le diable qui épouse une vieille femme“, Revue des Traditions populaires, IV. (1889) 171 ff., og samme Der Teufel mit dem alten Weib, Zeitschr. des Vereins f. Volkskunde, IX. (1899) 189 ff.

S. 111 L. 31. *vere i ferd*] egl. „være i Følge“ ∴ „have med at gøre“, jfr. Kalk. I. 822^b L. 14 f. n.

S. 111 L. 33. *vere uferd med hinde*] maaske blot Fejlskrift for *vere iferd med hinde*, maaske et Ordspil: *ufær* = „uhøvisk“, jfr. Kalk. I. 822 (*fær*) og IV. 619 (*ufær*).

S. 112 L. 18—21. *och end haffue de osv.*] Jordemødre omtales kun 1. Mos. 38.28, 35.17 og 2. Mos. 1.15—21; derimod ikke 1. Mos. 24 saa lidt som „mange andre steder“.

S. 112 L. 23. *Huorfor er en dannequinde inden kirchegang vdi 6 eller 7 vggers thid osv.*] ∴ hvorfor varer det 6 ell. 7 Uger, før Barselkvinden holder Kirkegang. Grundtvig retter Stedet til: *Huor fore er nu en dannequinde inde inden kirchegong osv.* Men at her ikke foreligger nogen Fejl i Afskriften, ses af, at Udtrykket gentages S. 113 L. 17 og er godkendt af Palladius i den trykte Text, foran Bind IV. S. 106 L. 7.